

HEVES ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 8 korona. Fgye. szám ára 10 fillér.
Megjelenik minden Vasárnap.



Főszerkesztő: Flintha Dezső
Felelős szerkesztő: Székely Miklós

Szerkesztőség és kiadóhivatal.

HEVESEN, a könyvnyomdában.
Kéziratok vissza nem adataak

A vegyes községi üzem.

A kommunális politika nézőpontjából eddig nálunk azt hitték, hogy a közhasznú vállalkozásoknak csak kétformája lehetséges: vagy a községi, vagy pedig a magánjellegű üzem. Egy harmadik fajtájára a gazdasági vállalkozásoknak nálunk nem igen gondoltak, pedig a gondolat nálunk közelebbfekvő volt, mint bármely nyugati államban. — A mi törvényeink a községi szövetkezeteknek ugyszólván semmiféle formáját sem ismerik, tehát közelebbfekvő volt, hogyha közös erővel akarnak valamit produkálni, a kereskedelmi jog szabályai szerint kell egyesülniök, mert a szövetkezésnek, az erők tömörítésének egy más formája alig képzelhető el. Ha pedig ezt felismerték volna, még közelebb jutottak volna ahhoz a gondolathoz, hogy a kommerciális alapokra fektetett egyesülésbe könnyen bevonható a magántőke is, mert hi-

szén a kereskedelmi törvény az ilyen kombinációt sem nem tiltja, sem nem akadályozza

Csakhogy nálunk a községi és magánvállalkozásnak ilyen együttműködésére sohasem gondolt senki, pedig a viszonyok és körülmények nálunk az ilyen alakulást egyenesen provokálták és szembeszökővé tették.

A magyar törvényhatóságok és községek jóval szegényebbek, mint a nyugateurópai államok bármely hasonló közigazgatási közületei. Hitelviszonyaik is a lehető legrosszabbak és legrendezetlenebbek, sokszor legélémbb szükségleteikre sem tudják a fedezetet megtalálni. Mi lett volna tehát természetesebb, mint az, ha nálunk törvényhatóságaink és községeink karöltve iparkodtak volna a magánvállalkozással megvalósítani azokat a kommunális feladatokat, amelyeknek megoldására egyedül képteleneknek bizonyultak?

Bizony érthetetlen, hogy nem vették fel eddig nálunk soha ez a

gondolat és a meddőséget ezen a téren egyedül annak tudhatjuk be, hogy Magyarországon a legutóbbi időkig egyáltalán hiányzott az a kommunális érzék, amely a nyugateurópai államokat oly előnyösen különbözteti meg a közjogi harcokban kimerült Magyarországtól.

A mulasztás azonban nem helyrehozhatatlan. A külföldi államok megjelölték számukra azt a helyes utat, amelyen a jövőben teljes energiával halandunk kell és egy okos, következetes és céltudatos kommunális politika idővel helyrehozhatja azokat a mulasztásokat, amelyeket e téren elkövettünk.

A vegyes gazdasági üzem semmiféle más államban nem birhat oly nagy jelentőséggel, mint éppen nálunk. A magyar törvényhatóságok és községek önerejükre és önsegélyre vannak hivatva. Az ő gazdasági fejlődésükkel nem igen törődött eddig senki és úgy látszik, hogy most, amikor már igen nagy bajba jutottak és a kormány

Tembár Márton béresgazda naplójából.

Hallgassunk csak e' csöppet!...

*

Aszongya aminap a kispógár, hogy hát kendnek nem kell a szavallat.

De a' — mondom — hát!

— Hát akkor mé' nem megy kend a faluházához?

— Minek?

Annak aszongya, hogy maj' beirják kendet is, oszt maj' elmegy az egzámtra. Mondom — mire?

Aszongya, a vizsgára, hogy tud-e kend írni, me' olvasni.

— Hászén tudok én aszt egráment nekü' is.

— Jó-jó, hanem maj' ott tud-e? — így a kispógár.

— Tudok én akár pokolfélegyházán is.

De oszt, hogy nem beszét többet, hát mondom: má' evvel megest a tanítóho' kerülök, pedig még a szücsös leckét se tudom.

Mán mindegy no.....

Elkövetkeztem oszt a tanítóho'. Hát hogy me' mondom neki a sort aszongya:

— Jó, hanem letelsőbbet írja kend le oszt e:

De mondom ne a szücsöt!

— Azt a fenét, ezt e:

Makszenfuts.

Mondom — mit?

Asszongya — Makszenfuts.

Mi az? — mondom — valami szent?

Dehogy — aszongya — csak írja.

Irtam oszt:

Majkenfucs.

Aszongya — nem jó van, hanem írja becsületesen.

Irtam oszt, de a vége mindég csak fucs lett.

Aszongya — nem jó van.

Metróbátam oszt még egyszer:

Majken22-ő.

Aszongya — mi az a 22-ő?

Mondom — hát a fucs helyett irtam.

— Mé' irta kend?

— Azé', hogy ha mán nem jó van fuccsal, hát a 22 is csak annyi.

Nevette oszt.

— Hanem azé kigyütt hegyesre az egzámment.

*

Úgy esett a sor, hogy Turós komáék-nak elpusztut a malac.

Hát oszt, hogy nagyon sajnáta a koma, mondom, ne busullyák komámuram, van még ott ahun e' vót.

Aszongya, van-van, hanem a' nem az övé, e' meg az övé vót.

Felapritotta oszt a komaasszony e' kis paprikásnak.

Hát ahogy eszegettyük, itt gyün ám a lúdoktor, hogy aszongya:

— Hagyítsák ki rögvést azt a hust!

Mondom — Dehogy hagyítsuk, inkább gyűjön doktor ur is oszt kenyerezen velünk.....

De csak istenel sorjával, hogy aszongya, becsukat ha megesszük a hust, mer' a' tele van penecilussal.

Mondom — nincs ebbe e' se.

De ho' nincs — aszongya.

— Hun?

Aszongya — aszt nem lehessen látni, csak pápaszemen.

Mondom — de a kirjelejszumát annak

kénytelen-kelletlen, mégis csak kény-
szerülve van bajaikkal foglalkozni, a
törődésben még ekkor sincs köszönet.
Bizonyosság erre az a mód, amellyel a
pénzügyminiszter legutóbbi akciójával
»szanálni» próbálta meg a városak
bajait. Készközölt számukra hazai
pénzintézetektől mintegy száz millió
korona hitelt olyan súlyos feltételek
mellett, hogy város legyen, amely fel-
tételbe bele nem pusztul. Ha pedig
a városok külföldről netalán olcsóbb
hitelhez tudnának jutni, a pénzügy-
miniszter előre kijelenti, hogy az ilyen
külföldről szerzett kölcsöntől — még
ha az előnyösebb is lenne — jóvá-
hagyását meg fogja tagadni. Külföldön
bizony elbámulnának az ilyen »szaná-
lási» akción és dacára »hiányos» kom-
munális érzékünknek, mi is megütö-
zünk rajta nem kis mértékben. Egye-
nesen páratlanul álló dolog az, hogy
egy vagyonfelügyeleti hatóság ilyen
módon fejtsse ki a maga vagyonfel-
ügyeleti hivatását és ilyen körülménye-
k között valóban nem lehet jogosulatlan
amaz állításunk, hogy a magyar tör-
vényhatóságok és községek egyedül ön-
erejükre és önsegélyre vannak utalva.

És éppen ez a legutóbbi financi-
ális esemény az, amely mai cikkünket
aktuálissá tette. Itt van a legfőbb ideje
annak, hogy a magyar törvényható-
ságok és községek egy új, céltudatos
és okos kommunális politikához fog-
janak. A községi közmunka nem ha-
lasztható el időtlen-időre, mert nő a
munkanélküliek száma, emelkedik
a hívándorlás és elkövetkezhetik egy

olyan nagyarányú depopuláció, aminőt
egyhamar jóvátenni aligha állna mód-
unkban. Keresni kell tehát egy olyan
expedienst, amely a közigazgatás sze-
kerét kiközzenti abból a kátyuból,
amelybe évek hosszú sora óta elkö-
vetett bűnök és mulasztások révén
besodortatott és erre legalkalmasabb-
nak a közérdekű vállalkozásoknak
amaz új alakulata látszik, amely a
legutóbbi évek során, bárha más okok-
ból kifolyólag, a Németbirodalom álla-
maiban oly diadalmasan tért hódított.

Ne adjunk koncessziókat, mono-
póliumokat közérdekű intézmények
létesítésére a magánvállalkozásnak, de
ne törekedjünk kizárólagos kommunális
üzemekre sem. Vonjuk be a magán-
tőkét közérdekű vállalatok létesítésé-
hez, mert ezzel kettős irányban is
segítünk magunkon. Egyfelől áthárítjuk
a drága beruházási tőke egyrészét a
magánjellegű ipari társaságokra, más-
felől biztosítjuk a kommunális üzeme-
számára azokat a kiváló kommerciális
és technikai erőket, amelyek az ilyen
közérdekű vállalatok szervezéséhez és
viteléhez szükségesek.

A vegyes jellegű gazdasági üzem
egyenesen a magyar viszonyokra lát-
szik teremtettnék és csupán arra kell
ügyelni, hogy községi társulás csak
oly kifogástalan hitelű ipari céggel
történjék, amely teljes egyéni megbiz-
hatósága mellett nem zárkózik el
olyan korrektívumok alkalmazása elől
sem, amelyeket az ilyen vegyes jellegű
gazdasági vállalkozás a közérdek szem-
pontjából esetenként megkíván.

a bicsaknak, me' látnám én aszt pápaszem
nekü' is.

Hogy — aszongya — nem bicsak az,
hanem olyan apró kis bogár, oszt abbu
lesz a korela.

De — mondom — nem lesz abbu'
korela amit émit én megeszek, mer' a me'
van éve emberü.

— No csak egy-kettő — aszongya —
kivele...

Hát nem kihagyította.

No e' szörnyen furcsa vót.

Hanem megály lúdoktor, majd lyukra
gyűsz me'.

Eccer oszt, ugy három hétre, bemen-
tem hozzá, hogy aggyon valami medeci-
nát a Csajtosnak, mer' me' rugta a Turós
komát.

Aszongya — akkor mé' nem a komá-
nak viszek medecinát.

Mondom — hát adhat ő neki is, de
az ú' se' vesz be semmit a patyikábu', ha-
nem maj' viszek neki e' kis törkölypályinkát,
az oszt haszná' kivel-belő.

Hát ahogy eggyezek ott vele a kony-
hába, itt gyűnnek ám az urak vendégnek a
lúdoktorho'.

Örüt nekik szörnyen, oszt ott hagyott
a konyhába'.

Kisvártatva itt gyűn az asszony, hogy
hozzék má' Tembár e' fé' font töröttcukrot
a bótbu', mer nincs ithon a szógálló.

Mondom — hozok-hozok.

Ahogy bemenek a bótba, eszembe jut
a paprikás.

No — mondom — lyukra gyűsz mán
lúdoktor...

— Tessen adni egy hatosé' fűder-
vajszt.

Adtak oszt.

Hát odaattam az asszongynak én me'
elszedelőzköttem az ámbitus végirü.

Csak aszt tuttam oszt meg, hogy ők
is kihagyították a turósbélest, meg hogy
nagyon szidott az asszony a cukorral együtt.

No, hát kihozta az Isten az igazát.

*
Maj' elmondom a többit másszor!

Tembár Márton
béresgazda.



HIREK.

Sorozások. Csütörtökön este meg-
érkezett városunkba a sorzó bizottság pén-
teken pedig már meg is kezdte működését.
Polgári részről Majzik Victor alispán és
Dr. Turcsányi megyei főorvos vannak jelen.

A hevesi izr. elemi iskola jövő
héten tartja meg szokásos záróünnepélyét
gyermekmajálissal egybekötve.

Szép akar lenni? akkor használja
a Kriegner-féle szépitő szereket, melyek hir-
nevesek az egész világon. A Kriegner-féle
Akácia-Crém 2—3 nap alatt minden szépség
hiányt, szeplőt, májfoltot, pattanást, eltüntet
teljesen ártalmatlan Fehériti, üdítit, simítja a
bőrt, tehát szépit, fiatalít. Ára 2 korona. A
Kriegner-féle Akácia-zappan kellemes illatu
tartós és üdítő hatású, ára 1 kor. Kriegner-
féle Akácia-pud r védi a bőrt a nap és szél
befolyása ellen. Doboza 1 kor. Aki
ezeket a kozmetikai szereket használja, annak
nem kell vénüléstől tartania, szépségét meg-
tartja a legmagasabb korig, kaphatók a
gyógyszertárakban és drogériákban. Póstan
küldi az egyedüli készítő: Kriegner gyógy-
szertár, Budapest, Kálvin-tér.

Külföldi borforgalmunk. Az orszá-
gos statisztikai hivatal kimutatása szerint
április havi hordóborkivitelünk a múlt évi
59, 941 l q-ról 65, 388 métermázsára emel-
kedett a behozatal pedig ugyancsak április
hónapban, a múlt évi 37, 304 métermázsá-
ról 27, 147 métermázsára szállott le. Az év
négy első hónapjában pedig az idén összesen
277,479 métermázsra hordóbort (tavaly 257,
147 métermázsát) vittünk ki és 110,481
métermázsát (tavaly 161, 259 métermázsát)
hoztunk be. A kivitel tehát a folyó év négy
első hónapjában 20,332 métermázsával emel-
kedett a behozatal pedig ugyanazon idő
allatt 50,778 métermázsával csökkent. A
kivitt hordóbor értéke folyó évi január-áprí-
lis hónapokban 12 884, 136 korona, a be-
hozatal értéke pedig 4,308.645 korona volt.
E szerint háromszor annyi bort vittünk ki
mint a menyit b hoztunk. A kivitt bor hek-
toliterenkénti átlag ára 46 K. 50 fillér, a
behozott boré pedig 40 K. volt.

Betöréses lopás. folyó hó 7-ére
virradóra Horváth Ferencz hevesi lakos
kárára a kamrájából 3 oldal szalonnát 1 drb
sonkát 2 kgr. kalbászt és több sertés apró-
lékot lopott el, a károsult a csendőrségnek
jelentette az esetet, a tettes csakhamar kézre
került a bűnjellel együtt.

Modern fényképezés című könyv
ugy a kezdő, mint a haladó amatőröknek
kitűnő tanácsadó, receptkönyv, stb., melyből
a legújabb eljárások a művészi amatőrképek
előállításához bennfoglaltaknak lakónikus
rövidséggel. Ára 1.80 korona Megrendelhető
csak a szerzőnél, Leopold Kornél, Budapest
VII. Erzsébet-körut 41, ki azt utánvétellel
illetve a pénz előzetes beküldése mellett
küldi. —

Több termelésért! Az Országos
Magyar Gazdasági Egyesület évek óta kiter-
jedt mértékben műtrágyázási kísérleteket foly-
tat az ország különböző részén. Biharban,
Szabolesban, Csanádban, Békésben, Jász-
Nagy-Kun-szolnokban, Hevesben, Aradban,
Baranyában, Somogyban, Szilágyban, Szat-

márban, Ungban és Beregben fogják megkezdeni ezeket a műtrágyázási kísérleteket, bevonva a gazdasági egyletek fogják ismerettni. Az eddigi kísérletem szerint a műtrágyára fordított költség a többtermelés révén háromszorosan, sőt néha még többszörösen is megtérült. És ha ezt vesszük, a műtrágya utóhatását lehetetlen elzárkózni a haladó gazdának a föld javítás ezen új módjától.

Fogaink ápolását elhanyagolni a legnagyobb könnyelműség önmagunkkal szemben. A modern orvosi tudomány, ma már számtalan oly betegséget ismer melyek közvetlen oka a rossz fogakra vethető vissza. Napjainkban, midőn egyes utazó „fogorvosok” városunk közönségének jóhiszeműségét már már vajmi gyakran kihasználták, és olcsó vásári munkát végezve a közbizalmat alaposan megingatták, jóleső melegevéssel tapasztaljuk, hogy az ezidőszerint városunkban működő Komjádi Jenő áll. vizsgázott fogász a hozzáfutató fogbetegeket, a legteljesebb melegevéésre elégti ki. Nevezett úgy a bel, mint külföldön lelkiismeretes, tetszetős és kiválóan tartós munkájáért többszörösen kilett tüntelve. A fogászatban — legyen az annak bármely ágazata is — a nagy forgalom kishaszon elve lelkiismeretes munkával össze nem egyeztethető.

Árai ennek dacára oly mérsékelt, mint az lelkiismeretes munkánál egyáltalán lehetséges (aranykoronákat már 16-koronától feljebb készít). Azon kiváló melegevé és elismerés, melyel városunk legjobb körei nevezett ténykedéséről nyilatkoznak, arra késztet bennünket, hogy őt közönségünk figyelmébe a legmelegebben és legjobb lelkiismerettel ajánljuk. Található kedden és szerdán, szükség — esetében csütörtökön is — egész napon át a szállóbeli műtermében

A csecsemő fejlődésében legveszedelmesebb kor az elválasztás időszaka, mert ha a táplálkozásban ekkor hibát követnek el, bélhurut emésztí a gyermeket. Az orvosilag manapság a Phosphatine Flaiers gyermektápanyagnak, melyről egyetlen szülőnek szem szabad melegevédekezni akkor, amikor a gyermek elválasztását eszközli. Egy nagy doboz — mely elegendő 3 hétre, — 3 kor. 80 fillér. Főraktár Zoltán Béla gyógyszer-tára Budapest, V. Szabadság-tér.

Új rend készül a telefonnál. A telefon nagy reformja nemsokára életbelép és egyik legfontosabb újítása lesz a beszélgetésenkint való díjfizetés. A központon tudniillik mindenütt tapasztalták, hogy az előfizetők túlnyomó része felesleges, üres fecsegésre használja a telefont, s ezáltal a beszélgetések lebonyolításában zavarokat okozt hihetetlenül szaporítja a kezelők munkáját. Ez a különös szórakozás meg fog szünni mert a kedves csevegésért külön fizetés dukál. A telefon állomásokon most figyelik a telefonbeszélgetéseket s feljegyzéseket készítenek a végből, hogy azokat az új rendszabályoknál tekintetbe vehessék. A feljegyzéseket szorgalmasan készítik az egész országban s bizonyára érdekes adatok gyűlnek össze, amelyek a mai rend megszüntetését sürgetik.

Ki akar katona lenni? A m. kir. honvédelmi minister pályázatot hirdet a m. kir. honvéhadapródiskolákban az 1914-15.

tanév kezdetén betöltendő helyekre — Az érdeklődők a pályázati feltételeket, a kérvények benyújtásának idejét stb. megtudhatják a városi közigazgatási iktató hivatalban ahol a pályázati hirdetmény közszemlére van kitéve. —

A miskolczi hitelintézet f. évi június hó 17-én XXII. évi

gyapjuvásárját rendezi

mely hivatta van arra, hogy a Borsodhoz közeli vármegyék juhtenyésztő gazdáinak a gyapjuvevő kereskedőkkel és gyárosokkal való érintkezését alkalmas módon elősegítse. — Miután ezen vásár a m. kir. földművelésügy minister ér támogatása mellett tartatik és igen mérsékelt díjai folytán aránylag csekély költséggel jár, felhívom a vármegye juhtenyésztő gazdáit, hogy a szóbanforgó vásáron minél nagyobb számban vegyenek részt. — A vásárral egybekötött szokásos tenyészkosvásár a nagymérvű száj és hörömfájás miatt f. évi augusztus hóra halasztatott.

Eger, 1914 június 12-én

Perlaky Elemér
m. kir. gazds. felügyelő

Fagylalt, jegeskávé naponta kapható a cukrászdában.

Két szobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó Weinberger Sándornál

Egy jó házból való fiatalulónak felvétetik a cukrászdában.



KOLLARIT-bőrlemez kaucuk-compositióval bevont ruganyos, viharbiztos és időtálló szagtalan fedellemez

a jelenkor legjobb tetőlemeze. Végtelenül tartós! Régi zindelytetők átfedésére kiválóan alkalmas. Sem mázolni, sem mészlóval bekenni nem kell. Kapható Krausz Mór fákerekes-kedőnél Heves.

Alapított: 1899-ben.

Alapított: 1899-ben.

Szilágyi Vilmos



kocsigyártó és fényező Egerben, Almagyar-utca 4. sz., saját-ház.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy

NAGY KÉSZKOCSI RAKTÁRAMAT

a mai kor legmagasabb műizlését is minden tekintetben kielégítő

ruganyos, új és javított kocsikkal felszereltem.

Raktáramban a legfinomabb kivi'elű s a legegyszerűbb kocsik állandóan készen kaphatók. Új kocsiknál 2 évi jótállást vállalok. Használt kocsikat a legmagasabb árban becserelek. — Javitást és átalakitást szolid árban, pontosan és lelkiismeretes eszközök. — Levélbeli megkeresésre kívánatra személyesen megjelenek.

Kész ruganyos kocsi ülések mindenkor kaphatók.

Bessenyei Sándor gépész.

Első hevesi gépműhely és gépraktára
Hevesen. -- Járásbiróság mellett.

A legolcsóbb árban részletfizetésre kaphatók mindenféle
legjobb gyártmányu

gazdasági gépek,

am. vetőkép, eke, konkolyozó, kukoricamorzsoló s daráló, permetező,

varrógép, kerékpár és ezekhez géprészek.

Bármilyen gyártmányu gépek megrendelése legolcsóbb ár és felelőség mellett.

Saját készítésű szóró és tisztító-rosták,

borprésok, szőlő-zuzók, szecska- és répavágó gépek.

Öntöttvas sarkeresztek a felírás beleöntve.

Gépjavítások legjobb szakértelemmel, hozzá való asztalos, lakatos és
vas-esztergályos munkák végeztenek.

Vitéz Nándor

okl. kőműves mester Heves.



Elvállal minden nemű kisebb-na-
gyobb új építéseket, átalakítást és
javításokat is. Valamint szakértői
megbízásokat, tervek és költségve-
tések készítését, úgy az építető min-
kivánatra a vállalkozóknak is

Imakönyvek

das választékban kaphatók

könyvnyomdánkban.

ADLER JÓZSEF**könyvnyomdája és könyvkötészete**

Könyvnyomdában, mely a modern kor igényeihez teljesen
megfelelően van berendezve, izléses kivitelben, jutányos árak
mellett készülnek heti és havi folyóiratok, alapszabályok, zárzá-
madások, egyházi, községi és egyéb hivatalos nyomtatványok,
levelek, levélborítékok, számlák, levélfejek, falragaszok, béli és
menyegzői meghívók, eljegyzési kártyák, étlapok, táncrendek, név-
jegyek, gyászlapok stb. nyomdai szakba vágó nyomtatványok.

Könyvkötészetemben elvállalok minden e szakmába vágó
munkák csinos és izléses kivitelben való elkészítését, — valamint
dobozokat is — hivatalos kezelési könyvek a megrendelés napján
készülnek el. — Raktáron tartok **katholikus és református**
imakönyveket papir, vászon, bőr, chagrén, párnázott borju- és
a chátbőr, imitatio és valódi esontkötésben eredeti könyvkiadói
árban. Bármely kiadó által kiadott könyv beszerzését elvállalom.

Községi, körjegyző és ügyvédi nyomtatványok állandó nagy raktára.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

HEVES Főutcza 610.

Újdonság: látképes levelezőlapokban

nagy választék.